

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-40/2024.számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-209/2023.)

Érintett szerv: Kazincbarcikai Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

██████████ (██████████, ██████████) sz. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) panaszos beadványában sérelmezte, hogy 2023. március 24-én az esti órákban rendőrök léptek a zárt ingatlana területére, és kezdeményeztek intézkedést. Sérelmezte továbbá, hogy a rendőrök nem azonosították magukat, továbbá fenyegető módon kommunikáltak.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény [a továbbiakban: Btk.];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A rendelkezésre álló információk szerint a Btk. 268. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő hamis vád büntettének gyanúja miatt volt folyamatban büntetőeljárás a panaszos egy hozzátartozójával szemben. Az eljárás során szükségessé vált a terhelt elmeorvos szakértői vizsgálata. A terhelt a megadott időpontban nem jelent meg a Nemzeti Szakértői és Kutató Központban, így a Központ kérte a Rendőrkapitányság segítségét abban, hogy a terhelt a vizsgálaton megjelenjen. A Központ felhívta a figyelmet arra, hogy a terhelt levelet küldött számukra, amelyben utalt arra, hogy nem fog megjeleneni a vizsgálaton.

A Rendőrkapitányság tájékoztatása szerint a cél az volt, hogy felvegyék a kapcsolatot a terhelttel, és felajánlják segítségüket az elmeorvos szakértői vizsgálaton történő megjelenéshez; elkerülve ezzel az elővezetés elrendelését.

A fenti kérésnek megfelelően a Rendőrkapitányság rendőre, *K. B. r. hdgy.* – miután sikertelenül próbálta meg felvenni kapcsolatot a terhelttel telefonon – 2023. március 24-én a délelőtti órákban megjelent a terhelt címén. A panaszos az érintett ingatlan udvarán tartózkodott, ám a rendőrt meglátva az ingatlan egy melléképületébe szaladt. *K. B. r. hdgy.* ekkor megszólította a panaszost, szolgálati járművével is jelzett azért, hogy felkeltse a figyelmét, de az ingatlanból nem jött ki senki. A sikertelen kapcsolatfelvételi kísérletet követően *K. B. r. hdgy.* még aznap megkérte *V. L. r. őrgy.-t*, hogy szolgálata megkezdésekor próbáljon kapcsolatba lépni a terhelttel.

V. L. r. őrgy. és *V. Sz. r. fztls.* nem sokkal este hét után érkeztek a helyszínre, ahol a kétszintes ház földszinti helyiségei ki voltak világítva. Mivel hangjelzésre senki nem jött ki az érintett lakóházból, az ingatlan kapuján lévő csengő nem működött („annak burkolatából hiányzott az elektromos szerkezet”), ugyanakkor – szemben a panaszos állításával – a kapu nyitva volt; a rendőrök beléptek az ingatlan területére, majd a lakóház pár méterre lévő bejáratához léptek és – miközben hangoztatták, hogy rendőrök – bekopogtak. Ekkor a lakóház garázs részéről kilépett a panaszos és egy hozzátartozója (nem a keresett személy), akik – a jelentések szerint – arrogáns stílusban, kiabálva kérdőre vonták a rendőröket az ingatlan területén való tartózkodásuk miatt. A rendőrök hiába közölték többször is, hogy kit és milyen okból keresnek, a panaszos és hozzátartozója nem voltak hajlandóak együttműködni, birtokháborítással vádolták a rendőröket. Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy a rendőrök pontosan milyen körülmények között léptek a magánlakásnak minősülő ingatlan területére és kezdeményeztek intézkedést.

A rendőrök – a jelentések szerint, szemben a panaszos állításával – megadták az azonosító adataikat és a szolgálati jármű rendszámát (ezt fel is jegyezték), majd felvilágosítást adtak a panasztételi lehetőségekről. Az intézkedést a rendőrök ezzel befejezték és távoztak. Távozáskor még észlelték, hogy róluk az érintettek fényképfelvételeket készítettek. Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy a rendőrök pontosan milyen módon tettek eleget az Rtv. 20. §-ában foglalt kötelezettségeiknek.

Nagyjából 10-15 perccel később a rendőrök utasítást kaptak a Tevékenység-irányítási Központból, hogy menjenek vissza a helyszínre, és ismét adjanak felvilágosítást az érintetteknek a panasztételi lehetőségekről. Az ingatlanból a szolgálati hangjelzés ellenére senki nem jött ki, így a rendőrök – miután ennek tényét jelezték a Tevékenység-irányítási Központ ügyeletesének – a helyszínt további intézkedés nélkül elhagyták.

2. A rendőrök jelentéseikben hangsúlyozták, hogy „nyugodtan, higgadtan” kommunikáltak. Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy a rendőrök pontosan milyen módon kommunikáltak a panaszossal.

A vizsgálat megállapításai

1. Főszabály szerint rendőrök – figyelemmel az Rtv. 39. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra, az ott taxatív módon meghatározott kivételek mellett – kizárólag bebocsátás alapján léphetnek magánlakásnak minősülő ingatlan területére. Jelen ügyben ugyanakkor az alapjogszerűség kérdését tekintve kiemelőnek tartom a rendőri jelentésekben rögzített következő tényezőket: a terhelttel korábban nem sikerült kapcsolatba lépni, a cél a szabadságkorlátozással járó elővezetés elrendelésének elkerülése volt, az érintett ház helyiségei ki voltak világítva, az ott tartózkodók a szolgálati jármű jelzésére nem jöttek ki a házból, a csengő nem működött és a kapu nyitva volt. Amennyiben a jelentések tartalma megfelel a valóságnak, az ingatlan területére való belépés visszásságot nem okozott.

Nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

2. Amennyiben a rendőri jelentések tartalma megfelel a valóságnak, azaz a rendőrök közölték érkezésük célját, megadták az azonosító adataikat, és felvilágosítást adtak a panasztételi lehetőségekről, visszásság nem történt. Nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

Fontos azonban felhívnom a figyelmet, hogy az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerinti kötelezettségnek külön kérés nélkül is eleget kell tenni.

3. A rendőri hangnem vonatkozásában nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos